

ΑΠΟ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ ΤΗΣ "ΛΕΥΚΗΣ ΕΛΑΦΟΥ,"

[Τόσον πυκνή και τόσον ἐξ ἄλλου πολυσχιδῆς εἶνε ἡ δραῖσις τοῦ διαπρεποῦς ἡμῶν φίλου και συνεργάτου κ. Γ. Ν. Φιλαρέτου, ἡ δραῖσις ἡ

ἐπιστημονική, ἡ συγγραφική, ἡ πολιτική και κοινωνική ἐν γένει, ὥστε δὲν θὰ ἤρχουν σελίδες ὀλόκληροι τοῦ Ἡμερολογίου ἵνα δώσωμεν ἀμυδράν τινα και συνοπτικὴν αὐτῆς εἰκόνα. Εἶνε ἄλλως τε λίαν γνωστὴ και ἐπιβάλλουσα ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ πανελληνίου ἡ φυσιογνωμία τοῦ ἀνδρός. Πλαισιοῦμεν μόνον τὴν παρατιθεμένην εἰκόνα διὰ τῶν ἐξῆς γενικωτέρων και χαρακτηριστικωτέρων. Ἐγεννήθη ἐν Χαλκίδι, ὅπου ἐδικηγόρησε μέχρι τοῦ 1880 ἐκδίδων και τὴν «Εὐβοίαν». Ἀπὸ τοῦ 1881 ἐγκατέστη ἐν Ἀθήναις. Διετέλεσε Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐπαναστατικ. Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν Θεσσαλικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1878, μετὰ δὲ τὴν ἀφομοίωσιν τῆς Θεσσαλίας ἀνεδείχθη ἐπὶ τέσσαρας περιόδους βουλευτῆς Βόλου, πρῶτος βουλευτῆς τοῦ

νομοῦ Λαρίσης τῷ 1890, ὑπουργὸς δὲ τῆς Δικαιοσύνης και προσωρινῶς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας Κωνσταντοπούλου τῷ 1892. Ἐγραψε πλείστα ὄσα ἄρθρα και παντοίας μελέτας εἰς ἑλληνικά και γαλλικά φύλλα, ἐξεπύνησε δὲ και ἴδρυσε μετὰ τοῦ κ. Λυκούδη τὴν «Νομικὴν Βιβλιοθήκην» ἐκδοὺς τὸ «Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος», τὸν «Δικαστικὸν Ὄργανισμὸν» και τὸν «Κώδικα τοῦ χαρτοσήμου». Ἡ συγγραφὴ του «Δικαστικὴ ἀναδιοργάνωσις ἐν Ἑλλάδι» εἶνε ἔργον πολυμαθείας, πείρας και φωτεινῆς παρατηρητικότητος. Οὐχ ἦττον ἀξιόλογοι εἶνε και αἱ «Προνομίαι και ἀτέλεια τῶν Ἑλλήνων ἐν Τουρκίᾳ», ἡ «Ξενοκρατία και Βασιλεία ἐν Ἑλλάδι» κ. ἄ. Ἐπίσης και τὸ «Κρυπτογραφικὸν Λεξικὸν του». Πλὴν τῶν νομικῶν και πολιτικῶν συγγραμμάτων του ἐξέδωκε και πλείστα ἄλλα ἱστορικά και φιλολογικά, ὡς τὰ «Περικλῆς και Ἀσπασία» — «Δεῖπνα και συμπόσια παρ' ἀρχαίους» κλπ. κλπ. Ἀπὸ τοῦ 1887 διαδεχθεὶς τὸν Π. Καλλιγᾶν τυγχάνει μέλος ἀντεπιστέλλον τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου τῆς Συγκριτικῆς Νομοθεσίας πέμπτων κατ' ἔτος ἐκθεσιν γαλλιστὶ περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι νομοθετικῆς και βουλευτικῆς κινήσεως εἰς τὴν ἐπετηρίδα τοῦ Συλλόγου. Ἐλαβε μέρος εἰς διάφορα ἐν Εὐρώπῃ νομικά συνέδρια. Διατελεῖ συνεργάτης τεσσάρων

ἐγκρίτων νομικῶν καὶ πολιτικῶν περιοδικῶν ἐν Βρυξέλλαις καὶ Παρισίοις, τιμηθεὶς διὰ τοῦτο καὶ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ ἐπιτίμου ἀκαδημαϊκοῦ βαθμοῦ «*officier de l'instruction publique*». Φιλελεύθερος καὶ ἰδιόρρυθμος εἰς ὅλα — εἰς τὰς ἰδέας, εἰς τὰς ἔξεις, εἰς τὰς ἐνεργείας του. Δὲν φέρει κανὲν παράσημον, οὔτε ζητήσας οὔτε ἀποδεχθεὶς. Ἀκαταπόνητος δὲ καὶ δημιουργικώτατος. Ἰδρυτὴς καὶ τοῦ συλλόγου «*Ἀθηνα-Υγεία*» τοῦ ὑπὲρ τοῦ κατὰ φύσιν ζῆν.]

Α Ε Ρ Ο Λ Ο Υ Σ Ι Α

Ἡ ΕΥΡΙΚΗ τοῦ στομάχου νόσος — ἴσως ὁ μόνος καρπὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπερμέτρως ἀγαπώντων τὰ βιβλία — μ' ἐδασάνιζε πρὸ διατίας δεινῶς. Ἦλθε στιγμή καθ' ἣν ἡ φύσις ἠχηρῶς ἐφώνησε: «*Στῆθι, ὦ ἄνθρωπε!...*»

Τότε ἠσθάνθην τὴν ἀνάγκην τῆς θεραπείας, οὐχὶ βεβαίως ἐκ φιλοζωίας — ἢ ἐν Ἀθήναις παράτασις τῆς εἰσπνοῆς τοῦ μικροβιοβριθοῦς νοσογόνου κονιορτοῦ, φανεροῦ καὶ ἀφανοῦς, ὑλικοῦ καὶ... ἠθικοῦ δὲν εἶναι δὰ καὶ πολὺ ποθεινὴ — ἀλλὰ διότι ἡ μηχανὴ τοῦ στομάχου μου ἐλειτούργει κακῶς. Ὅταν δὲ ὁ λέβης τοῦ ζωντανοῦ σκάφους καταντήσῃ εἰς τὸ κωμικοτραγικὸν σημεῖον τῶν μηχανῶν τοῦ ἀθηναϊκοῦ τράμ, τὸ πνεῦμα ἀπειλεῖ ἀπεργίαν, ταύτην δὲ ἀκολουθεῖ ἡ μελαγχολία καὶ ἡ τοῦ βίου ἀηδία...

* * *

Ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ εἶχον ἀπωλέσῃ πᾶσαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς ἐπαγγελίας τῆς παθολογίας, μάλιστα δὲ ἀφ' ὅτου ἐπληθύνθησαν αἱ ἐν ταῖς ἐφημερίσι πομπῶδεις ἀγγελίαι περὶ ἀνωδύνου καὶ ταχείας θεραπείας πάσης νόσου, πάσης μαλακίας καὶ παντός... πόθου, μέχρι τοῦ καταπληκτικοῦ σημείου νὰ ἐγγυῶνται ἐνόρκως οἱ νεώτεροι Ἀσκληπιάδαι ἐκ τῶν προτέρων, ὑπὸ προσωπικὴν μάλιστα αὐτῶν εὐθύνην, καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν κατ' ἀρεσκειαν... ἀρρενογονίαν ἢ τὴν θηλυγονίαν... Περὶ τοῦ θέματος τούτου — «*πῶς ἄρρενα γίνεται καὶ θήλεα*» — παρεμπιπτόντως εἰρήσθω, ὅτι καὶ ὁ Πλούταρχος γράφει τινὰ εἰς τὰ «*περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις*» (βιβλ. V. ζ'), ἅτινα ἀγνοοῦσιν ἢ προσποιοῦνται ὅτι ἀγνοοῦσιν οἱ νεώτεροι σοφοί.

Καὶ ὁμως εἶτ' ἐξ ἰδίας σκέψεως εἶτ' ἔνεκα καὶ πιστικῶν παρορμήσεων τῶν περὶ ἐμέ, ὀπλισθεὶς δι' ὑπομονῆς, ἀνεζήτησα τὸν ἀπὸ εἰκοσαετίας φίλον μου ἰατροφιλόσοφον Jahn, Βαυαρὸν καθηγητὴν ἐν τῇ ἰατρικῇ σχολῇ τῆς Γενεύης. Ἐν Τεργέστη ὁμως μοι ἀγγέλλεται ἡ θλιβερὰ εἰδησις περὶ τοῦ πρό τιτων μηνῶν θανάτου αὐτοῦ. Διευθύνομαι κατ' ἀνάγκην εἰς Βιέννην πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ διασῆμου Νοτνάγκελ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ μαθάνω ὅτι πρὸ δύο ἡμερῶν εἶχε κηδευθῆ ὁ διάσημος παθολόγος.